

משל ונמשל...

"אם על-תודה יקריבנו" (ויקרא ז, יב).

כיצד נחוש שכל מה שיש לנו מה' הוא?

המלך קצב לאדם האהוב עליו את פרנסתו ואת פרנסת אנשי ביתו למשך שנה, ונתן לו מעות כדי שיקנה בהן בכל יום את הנצרך לו ולביתו. אדם זה בכל יום היה יוצא לשוק כדי לקנות מצרכים, אולם לפני שהלך לשוק הוא היה פונה לארמון המלך, שוהה שם זמן מועט, ואח"כ הולך לשוק.

לשאלת חבריו מדוע הוא נוהג כך מידי יום ביומו, ענה אותו אדם: אני עושה זאת כדי לחזק בלבי את ההרגשה שהכל בא לי מיד המלך, וכן כדי שבני ביתי יראו וידעו שהמעות שהנני מוציא מכיסי לא שלי הן, אלא הן ניתנו לי במתנה מאת המלך. לכן, לפני קניית המאכלים הנני עובר קודם ליד בית המלך, כדי שכולם ידעו שהכל בא ממנו.

עפ"י משל זה מסביר בעל **הבן איש חי** את דברי הגמרא במסכת (ברכות דף י ע"ב) שאמרה שאדם האוכל בבוקר לפני שקיבל עליו עול מלכות שמים בתפילה, נחשב כגאוותן, וההסבר הוא:

כל אשר לנו בא מידי ה' יתברך, וע"י התפילה אנו משרישים אמונה זאת בלבנו. ע"י קבלת עול מלכות שמים אנו מודיעים לעולם ומלואו שלא ידינו עשתה כל זאת, אלא חסד ה' הוא. לעומת זאת, אדם שאוכל לפני התפילה, משכיח מלבו את הזכרון שהכל בא מה', והוא כאילו מכריז: "כוחי ועוצם ידי עשו לי את החיל הזה" (ראה דברים ח, יז), ולכן, הוא נחשב כמתגאה וכמחשיב את עצמו לבעל יכולת...

ש"ס 918 מ'901 אצ"י י"ס ע"י מ'911 פאש - השיבה והכחלה**הציבור היקר והקדוש מוזמן להגדיל תורה ולהאדירה.**
ש"ס 1825

מכותלי בית המדרש בימי שישי ושבת

* ביום שישי בבוקר שיעור עם מורנו הראש שיבה מהשעה:
13.20 - 11.15 במסכת מנחות , ואחרי כן תפילת מנחה.
* בליל שבת שיעור בשעה: 22.30 - 21.30.
* וביום השבת: אחרי תפילת הנץ מתקיים שיעור בהלכה - בהלכות תפילין סימן ל"ב, עם הסברים למעשה ע"י מורנו ראש הישיבה (קידושא רבה אחר התפילה).
* בשבת בין השעות: 17.00 - 15.30 - שיעור כחצי שעה - חומש עם פירוש הרמב"ן, ואח"כ שיעור בהלכה , ע"י מורנו ראש הישיבה.
ואחרי כן בשעה 17.00 תפילת מנחה.
הציבור הקדוש מוזמן על מנת להגדיל תורה ולהאדירה.

דבר המערכת.
לכל אחינו "בית ישראל" עליה בתורה ויראת שמים, וקיץ בריא ושמח.

עמוד התפילה...

*** אי"ה מדי יום מתקיים מנין בשחרית יחד עם בחורי הישיבה הגבוהה בוגרי ישיבות קטנות מצטיינים. הציבור היקר והקדוש מוזמן.**

קורבנות ב: 6.55. ישתבח ב: 7.30.

*** וכן מדי שבת, קורבנות ב: 7.15.**

אבות-בנים
אי"ה מדי שבת קודש, אחר תפילת מנחה בשבת קודש, מתקיים לימוד של אבות ובנים בבית מדרשנו, הציבור הקדוש מוזמן לטעום ולהגדיל תורה ולהאדירה.
בס"ד, שיעור תורה בקרית חיים...

כמו כן, הננו שמחים להודיע לציבור הקדוש, שמתקיים שיעור ע"י מורנו ראש הישיבה שליט"א מדי שבוע ביום שני בקרית חיים מערבית ברח' אברבנאל (בבית הכנסת הלבן-הקרוב לים) בהלכות תפילה, מספר בן איש חי, בשעה 19.45 בערך.
הציבור היקר והקדוש מוזמן להגדיל תורה ולהאדירה.

רואים ישועה והצלחה!!

המעוניינים לתרום לאחת מסעודות הישיבה - לעלוי נשמת נפטרים, לרפואה, להצלחה, לזווג הגון, לזרע של קיימא או הצלחה בכל הענינים, התרומה לישיבה בסך 200 ש"ח. ויהי רצון שבזכות החזקת התורה הקדושה, שתבורכו בכל מילי דמיטב. לתיאום בט"ל: 9847363 - 04. או דרך בנק הדואר, מס' החשבון בבנק הדואר - 2598156.

זמני התפילות והשיעורים בימי החול לציבור הקדוש.

אי"ה, בבית מדרשנו מתקיים מדי יום בשחרית תפילה כותיקין. להלן זמני הנץ החל משבת "צו, ויאמר משה"			
יום	עלות השחר	שלי"ת ותפילין	נץ
ש	5:14:45	5:37:00	6:28:30
א	5:13:15	5:35:30	6:27:00
ב	5:11:45	5:34:15	6:25:45
ג	5:10:30	5:33:00	6:24:30
ד	5:09:00	5:31:30	6:23:15
ה	5:07:30	5:30:15	6:22:00
ו	5:06:15	5:28:45	6:20:45
ש	5:04:45	5:27:30	6:19:30
א	5:03:15	5:26:00	6:18:15
ב	5:02:00	5:24:45	6:16:45
ג	5:00:30	5:23:30	6:15:45
ד	4:59:00	5:22:00	6:14:30
ה	4:57:45	5:20:45	6:13:15
ו	4:56:15	5:19:15	6:12:00

דבר המערכת.
לכל אחינו "בית ישראל" עליה בתורה ויראת שמים, וקיץ בריא ושמח.

המעוניינים לזכות לתרום ל"זכוי הרבים", ע"י הוצאת עלון זה לאור, ע"י תרומה לישיבה בסך- 200 ש'. עם אפשרות לפרסום, לעלוי נשמת או להצלחה בכל הענינים, או בחסות שתפורסם. אפשר לצור קשר עם המערכת בט"ל- 182434-0527 המעוניינים לתרום להחזקת המוסדות: מס' חשבון בנק הדואר – 2598156 תזכז למצוות.

בס"ד

עליון 725
דו שבועי

מקור הברכה

עלון בעניני פרשת השבוע, מוסר, הלכה, ואגדה. בראשות הרה"ג **אברהם טוויל הכהן** שליט"א ראש הישיבה הגבוהה לבוגרי ישיבות קטנות מצטיינים וכולל אברכים - **"הכמה ומוסר"**. פעיה"ק רכסים ת"ו, רח' התאנה 2 טל' - 9847363 - 04.

פרשת: צו.	"העצה המופלאה"
כולנו מאמינים שבורא עולם שומע תפילת כל פה, והוא יכול להושיענו בכל בקשותינו. אלא, שפעמים רבות מתגנבת מחשבה לליבנו: "כיצד בורא עולם יכול להוציא אותי מהמצב הזה?!" הרי זה לא הגיוני בדרך הטבע שמשוה פה יסתדר, רק בגדר נס!?! כן, אנו יודעים שה' הוא אב הרחמן ובידו כל הכוחות, אך לפעמים אנו חושבים שהוא צריך את העצות שלנו, חלילה!	
טעות! התפקיד שלנו הוא רק להתפלל ולדעת שה' שומע ויודע בדיוק מה טוב בעבורנו, וכשיגיע הרגע, הוא ישלח לנו ישועה בדרך שירצה, אף שמעולם לא חשבנו עליה, לעיתים ע"י הוזהו של אדם או דבר מסוים.	
סיפר הרב גואל אלקריף שליט"א: "זיכני ה' ללמד בישיבת דרך חיים. והנה, בימים אלו נפתח הרישום לישיבות לשנה הבאה שתיפתח ב"ה בחודש אלול, ומטבע הדברים בחורים רבים מגיעים לישיבה ומבקשים להתקבל אליה, במידה והיא אכן ישיבה טובה ומוצלחת.	

ישיבתנו מונה אז 111 בחורים, בן פורת יוסף, בעוד שבית - המדרש היה מותאם ל- 58 בחורים בלבד, כך שיש ב"ה עומס רב וקושי גדול לקבל בחורים חדשים.

והנה, לפני זמן קצר, פנו לישיבה שני בחורים שונים אשר שם משפחתם זהה - 'משפחת אברגל': המתגוררים באיזור השרון, אשר הם מבקשים להתקבל לישיבה. הראשון, בחור צעיר משיעור א', בעוד שהשני היה בחור בוגר וביקש להתקבל לשיעור ג'. שני הבחורים היו ממשפחות מצוינות ואף היה נראה שגם הם בחורים טובים, אך מה לעשות ואין לנו מקום בישיבה, על כן, למרבה הצער הודעתי לשני המשפחות כי אינני יכול לקבלם. מששמעו זאת הוריו של הבחור הצעיר משיעור א', ירדו מהעניין וחיפשו מקום אחר.

לא כן היה עם הוריו של הבחור המבוגר משיעור ג', הוריו ניסו שוב ושוב לבקש שנקבלו ואף שפכו דמעות כמים לה' בתפילה שיושיעם, הלכו לרבנים וביקשו עצות וסגולות.

והנה, יום אחד, אני מקבל טלפון מהגאון ר' אליהו מן, מקורבו של מרן הרב קנייבסקי שליט"א. "שלום הרב גואל, מרן הרב קנייבסקי ביקש להעביר לך שתעשה כל מה שאפשר על מנת לקבל את הבחור אברגל' לישיבה". מיד כששמעתי זאת, הייתי בטוח שהרב מתכוון לבחור הבוגר משיעור ג' למשפחת אברגיל, אשר הוריו מתחננים תמיד שאקבלו. מיד התקשרתי אליהם והודעתי להם כי בנם התקבל לישיבה, עקב בקשתו של מרן הרב קנייבסקי. אביו של הבחור שמח מצד אחד, ומצד שני לא הבין כיצד הגיע העניין לרב קנייבסקי. באותו יום, התקשרו הורי הבחור הצעיר משיעור א' למשפחת אברגל, שכבר הספקתי לשכות, והודו לי מקרב לב שהסכמתי לבקשת הרב קנייבסקי לקבל את בנם. באותו רגע נדהמתי והבנתי שנפלה פה טעות. מרן שר התורה התכוון שאקבל את הבחור הצעיר משיעור א', אך אני חשבתי שהכוונה לבחור הבוגר שמתחנן אליי בלא סוף...

ומה אעשה כעת?... לקבל את שניהם זה לא אפשרי, שהרי אין כלל מקום בישיבה. לבטל את הבחור הבוגר, אי אפשר, שהרי הודענו שהתקבל. מה אעשה?... התקשרתי לרב מן וסיפרתי לו את הטעות. כשסיפר זאת למרן הרב קנייבסקי, הודיע מרן כי משמים נפל הדבר ואם אקבל את שניהם תהיה לי עזרה משמיים.

התחננתי לרב מן בטלפון ואמרתי לו שיפנה לרב ויאמר לו שכשם שאני עושה מעל הטבע ומקבל 2 בחורים לישיבה למרות שאין מקום, שהרב יברך אותי ואת אחי - אשר לי יש בת מבוגרת רווקה, ולאחי שלוש בנות מעוכבות שידוך, שיזכו למצוא את זיווגן במהרה. מרן הרב קנייבסקי בייך... ומה קרה אז היה בגדר הבלתי יאומן. הבת שלי, ושלושת הבנות של אחי התארסו בתוך חודש וחצי מאותו יום!!!! (בטאון קול ברמה: / הרב צור). אז הבנתי את גדול הישועה ואת כוחה של התפילה - הורי הבחור הצעיר פנו לרב קנייבסקי וביקשו שאקבלו, אך משמיים סוכבו שאחשוב שמרן מתכוון לבחור הבוגר, שהרי הוא זה המתחנן כל יום שאקבלו, וכל זאת בגלל התפילות הרבות ששפכו הוריו על מנת שיכנס לישיבה למרות שסירבתי. אין מעצור לה' להושיע ברב או במעט...

פרשת: ויאמר משה.

נמצאים אנו בפתיחתו של החג הגדול והקדש, אחד משלושת הרגלים - חג הפסח הקדוש, חג האמונה. בורא עולם מבקש מאיתנו: "שבעת ימים תאכל מצות, וביום השביעי חג לה:" מדוע? כי בימים אלו בדיוק, ובפרט בליל הסדר הקדוש האיר ה' אור גדול של אמונה, אשר הוציאנו ממצרים ועשה את עשרת המכות, ללמדנו כי בימים אלו יש לשנן ולחזק האמונה כי ה' לבדו: עשה, עושה ויעשה לכל המעשים.

מאז פרעה של מצרים ועד בידיו של ארה"ב בימינו - ה' עושה ניסים ומנהל את העולם לבדו ואנו בניו. ובפרט ובעיקר בליל הסדר הגדול והנורא אשר כתב עליו רבי אהרון טויסיג: "והלילה הזה הוא סדר על כל השנה. ובו תלוי התנהגותו ודיבוריו ומעשיו של האיש הישראלי לכל השנה. ואם בלילה הזה זוכה להתנהג כראוי ועורך הסדר בקדושה ובשמחה, גירום הדבר שינוי לטובה על כל השנה שלו - נמצא שלילה הזה הוא הגורם ומשליט סדר איך יתראה בס"ד כל השנה, לכן נקרא ליל הסדר".

מספרים כי פעם אחת, גילו מהשמיים לבעל שם טוב הקדוש כי ישנו יהודי המתגורר בכפר אחד, והסדר שהוא עורך בליל הסדר חשוב ויקר מאד בשמיים לפני ה'. הבעש"ט השתוקק עד מאד להכיר את אותו יהודי ומעשיו, ועל כן ארז הצדיק את מטלטליו ונסע לבית הכפרי. "האם אוכל להתארח אצלך בחג הפסח?", שאל הבעש"ט.

"בשמחה, כבוד גדול הוא לי לארח את הרב", השיב בן הכפר. והנה, הגיע ליל הסדר. הבעש"ט הקדוש התקדש לקראת הלילה הגדול, והיה בטוח כי אם בשמיים משבחים כל כך את הסדר של אותו כפרי, הרי שבחודאי הוא יראה הלילה ליל סדר הנעשה בהתלהבות ובשמחה, בקדושה ובטהרה, עם יגונים וכוונות. והנה, מתחיל הסדר, והכפרי שלנו החל בעשיית "קדש",

ההמשך בעמוד הבא.

אסור לעיין בעלון זה בשעת התפילה, נא לשמור על קדושת העלון (גניזה).

זמני הזלקת נרות שבת

כניסת השבת	
חיפה : 6 : 29	
תל אביב : 6 : 37	
ירושלים : 6 : 19	
יציאת השבת	
חיפה : 7 : 37	
תל אביב : 7 : 38	
ירושלים : 7 : 35	
ר"ת חיפה : 8 : 14	
ר"ת תל אביב : 8 : 14	
ר"ת ירושלים : 8 : 16	

ויאמר משה

אין אומרים 'צדקת' בשבת זו, שבת חוה"מ פסח, ב' ספרים.

*** מפטירין:** היתה עלי ‏יחזקאל‏ ננ

‏* השבת יום ב' לעומר.

זמני הזלקת נרות שבת

כניסת השבת	
חיפה : 6 : 33	
תל אביב : 6 : 42	
ירושלים : 6 : 24	
יציאת השבת	
חיפה : 7 : 43	
תל אביב : 7 : 43	
ירושלים : 7 : 40	
ר"ת חיפה : 8 : 20	
ר"ת תל אביב : 8 : 20	
ר"ת ירושלים : 8 : 22	

המשך לפרשת: ויאמר משה

"קדש", ואח"כ "ורחץ", אלא שלמרבה הפלא, את הכל עשה במהירות ובחופזה, ללא שום כוונה או התלהבות יתירה. כך המשיך הוא בשאר הסימנים ואף קרא את ההגדה במרוצה וכמעט בלא הבנה. הבעש"ט לא ידע את נפשו מרוב בלבול – "מה רואים בשמיים בסדר של בן הכפר הזה? הלא איני מוצא במעשיו שום דבר מיוחד?". או אז הגיע לפתע הכפרי אל הקטע בהגדה של: "תם – מה הוא אומר?", והחל לבכות ללא הרף. הוא עצר את מירוץ הקריאה ולא הפסיק לבכות. הבעש"ט נדהם והבין כי כאן טמונה התשובה לשאלתו.

היהודי יילל בבכי וקרא בקול: "תם – מה הוא אומר?" הבעש"ט פנה אליו ושאלו: "מה קרה?". "יראה רבנו איזה משפט מבהיל ונורא עומד כאן, ובכל שנה כשאני מגיע למשפט זה, אינני מסוגל להמשיך בהגדה, ובוכה אני כשעה שלימה. הרי מה כתוב כאן? – "תם" בארמית פירושו: "שם". ואם כן, מפנה אלינו בעל ההגדה שאלה גדולה ונוראה ואומר: "תם – שם, כלומר שתגיע לשם; אל עולם האמת: "מה הוא אומר?", מה אני אענה ומה אומר בעולם האמת? איך היו המצוות שלי? איך התפילות שלי? האם השקעתי בלימוד התורה? איך התנהגתי לאשתי והילדים?", כך שמגיע ליל הסדר ואני מגיע למילים אלו אני מתחיל לעשות חשבון נפש על כל המעשים שלי בשנה האחרונה – מפסח שעבר ועד פסח הזה."

שמע זאת הבעל שם טוב: "עכשיו אני מבין מדוע עשיית הסדר של היהודי הזה מרעישה את כל העולמות העולמות וגורמת לנחת רוח כה גדולה ועצומה. כי יהודי יכול לערוך את כל ליל הסדר בניגון ובאורות, אך ללא שום כוונה ודבקות בה; אך מצד שני, יכול להיות יהודי כפרי שמריץ את כל ההגדה, אך יש לו רגע אחד של השתכפות הנפש בדביקות לה; ורצון לעשות רצונו – הרי שרגע אחד בכוונה יכול להרעיד ולשמח את כל העולמות, כי 'רחמנא ליבא בעי'." – בחג הפסח, חג האמונה הקדוש עבודתנו לחבר את הלב לאמונה בה; ולכן קיבלנו את ליל הסדר ושבעה ימים להחדיר ללב את האמונה ולשמוח בה.

שיחת מוסר שנאמרה בהיכל ישיבת "חכמה ומוסר" ע"י מורנו ראש הישיבה והכולל.

השיחה נאמרה בהקשר לספר "שערי תשובה".
שער ג פרק: ע"ו.

למשל, אם הבחור הנושר אוהב לעשן, הולך אחד מאנשי הצוות וקונה לו קופסת סיגריות מתנה.
אני עכשיו לא נכנס לפרט, אם העישון מותר או אסור, אבל הפרט הזה של 'האכפתיות', שאתה יודע שהוא אוהב לעשן, ואכפת לך ממנו ואתה דואג לו זה משפיע הרבה.

הוא אומר בלבו: "רואים מכאן, שהוא חושב עלי". הוא הלך למכולת וקנה אוכל לישיבה, והביא איתו גם קופסת סגריות בשבילי, 'שמע, האדם הזה חושב עלי'. אחרי כן כשהוא אומר לו איזו הערה, "שמע נא ידידי, ככה לא מדברים..." זה משפיע עליו!

וזה נמדד הרבה פעמים בתחום הגשמי, אם הילד רואה שאכפת להורים שלו ממנו בתחום 'הגשמי', הילד ישמע להורים גם בתחום 'הרוחני', אבל אם לגבי התחום הגשמי לא אכפת לך שהילד לא יקבל, אז הילד חושב שהוא 'החפצא דמצוה' שלך, הילד הוא כמו הלולב שלך, או כמו 'האתרוג' שלך, שע"י הילד תזכה לחיי העוה"ב! שהוא יטרח בקיום המצוות כדי שאתה תחיה לחיי העוה"ב! והוא חושב, לא, אני לא מוכן!

אבל אם אכפת לך מהילד גם בתחום הגשמי, הילד אומר לעצמו, שכל מה שאכפת לך על הרוחניות זה לא כדי שתזכה אתה לחיי העולם הבא, אלא זה בשבילו, אתה מחפש את טובתו!

יש הרבה אנשים, שמאחד הם מקבלים בסבר פנים יפות ואילו מהשני הם מקבלים בחשדנות. למרות שהם מתבטאים באותם מילים, ואפילו באותה נגינה, אבל לגבי אחד יש לו חשדות מסוימות, הוא מרגיש לגביו כך: "האם בכלל אכפת לך ממני? אתה מחפש את טובתי? האם עשית פעם משהו בשבילי? האם נשאת פעם בעול יחד איתי? האם שמחת איתי? הצטערת איתי?..."

ולמעשה במקומות שמטפלים בבחורים הנושרים זה בדיוק מה שעושים איתם שם, מראים להם שאכפת מהם, ומחפשים את הנקודה החשובה להם בחיים.

<div></div>	<div>בס"ד</div>	<div>מצא את המסתתר</div>
לפרשת	צו	שבת הגדול
מצא 18 מילים מן הפרשה. במאוזן, במאוךן ובאלכסון.	מצא מימרה מסתתרת.	
<p>ש ת ע ק ל ש ע ו ר ת</p> <p>ע י ו ר ת ר מ ת ל ע</p> <p>ה ל ע ל ה ו צ י א</p> <p>מ ת א ת ו נ ע ה מ</p> <p>ו ה י ה ו ד י ז ז</p> <p>ר ק ר מ נ ע ב ח ב</p> <p>ת ה ג ל ו ת מ ל ח</p> <p>ק ע מ א ש ר ח ע ה</p> <p>ט ת ל ה ו צ י א ת</p> <p>ר מ א ת מ ע נ מ ב</p> <p>נ ה ג ל ו ת ב ג מ</p> <p>י ל ב ו ש ר פ ע י</p> <p>י ל מ ע ת ג ש ל א</p> <p>מ ה י ה ו ד י ת ל</p> <p>ל ת א ל ע נ ת מ מ</p> <p>ש נ ל נ כ נ ח ע</p> <p>צ ע מ ת ו ח ע ב ת</p> <p>ס ש צ פ ה צ ת ז צ</p> <p>י ע ה ת א ט ח ע נ</p> <p>מנחה פגול מרק תנופה חלב פרשו</p> <p>שמן כליל חרש תקטר מזבחה חזה שלמים מלאים</p> <p>והאם מצאת את המשפט:</p> <p>קל יותר להוציא את היהודי מן הגלות מאשר להוציא את הגלות מלבו של היהודי</p> <p>מאת : אמרות הצדיקים</p>		

סמל מדינת ישראל, המכיל את המסורת וההיסטוריה של עם ישראל

לא היה אכפת ממנו, פתאום הוא מגלה, שיש איזה משהו שאכפת לו ממנו...

סמל מדינת ישראל, המכיל את המסורת וההיסטוריה של עם ישראל

מספרים על רבי מאיר פייס, הוא היה אדם נכה, פעם נכנס לתוך הבית שלו 'גגב' והוא הצליח להחזיר אותו בתשובה, אני לא מתפלא על זה, אני מבין את זה.

סמל מדינת ישראל, המכיל את המסורת וההיסטוריה של עם ישראל

הרבה אנשים לא מבינים את זה, הם רוצים שכל הזמן האישה תתן ללמוד, ושתתן את זה... לפעמים לשוחח איתה אפילו רק עשר דקות אפילו על דברים בעלמא זה נחשב לביטול אצלו, ואינו מבין, שאם הוא לא ישקיע את העשר דקות של הביטול האלה אז היא תגיד לו, "שמע בעלי 'היקר', הילד לא מרגיש טוב, קח אותו בבקשה לקופ"ח..."

כשחז"ל מונים את השלושה דברים לגבי 'שמאל דוחה וימין מקרבת', הם מונים שם, את האישה ואת התינוק ואת היצר הרע. האישה מבחינה מסוימת היא כמו תינוק. הילד הרבה פעמים מנדנד, כי הוא מחפש תשומת לב, הרבה פעמים היא מחפשת לקבל את התשומת הלב שלה בצורה מבוגרת, "קח את הילד, עשה לו ככה..."

סמל מדינת ישראל, המכיל את המסורת וההיסטוריה של עם ישראל

כי בשבילה זה צחוק, את כל מה שהיא מבקשת ממנו שיעשה, היא עושה בשתי דקות, אבל הרבה פעמים ההנאה שלה היא, שיעריכו את מה שהיא עושה.

סמל מדינת ישראל, המכיל את המסורת וההיסטוריה של עם ישראל

נוחם של צדיקי הדור

"היה זה בערב ראש השנה", מספר

הרב דוד גרוסמן, רבה של 'מגדל

העמק; "ההכנות בבית קדחתניות.

הטלפון מצלצל. איש עסקים אמיד על

הקו ורוצה להיפגש. 'היום? שאלתי,

ענה "זה דחוף ביותר, אני חייב להיפגש

עם הרב היום."

כששמעתי את קולו המבוהל,

ריחמתי עליו והזמנתי אותו אלי.

כעבור שעה וחצי כבר ישב הוא

בסלון ביתי, והחל לגולל בפניי בצער, כי

הינו איש עסקים העושה 'ביזנס'

בניגריה. השלטון הניגרי רוכש אצלו

סחורה שונה, וזה זמן רב שהם לא

עומדים בתנאי התחייבויות ולא משלם

לו, ולכן נמצא הוא כעת בסכנת קריסה

נוראית.

הבנתי לליבו ובירכתיו כי הכול ילך

כשורה בשנה החדשה העומדת בפתח.

"לפתע נצצה מחשבה בראשי,

ממשיך הרב גרוסמן. 'אומר ל'; פניתי

אליו, 'האם אתה מכיר את נשיא

נגריה?'

'בוודאי; ענה האיש, 'אני מכיר היטב את כל צמרת השלטון ונמצא עימם

בקשר מסחרי תמידי.

'האם תוכל לומר לנשיא ניגריה שאני רוצה לבקר אותו ולברך אותו?'

איש העסקים התלהב ואמר: 'אני כבר מדבר עם בית הנשיא."

איחלנו זה לזה שנה טובה ונפרדנו לשלום, שבתוך ליבי לא האמנתי שיצא מזה משהו.

למחרת ראש השנה, צום גדליה, שוב מצלצל איש העסקים, ואומר לי כי הגיע מברק

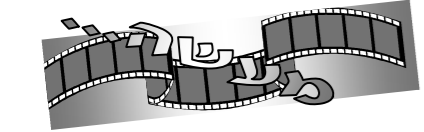
מנשיא כי הוא מעוניין לפגוש את ההולי מן; האיש הקדוש מארץ ישראל, ולכן הוא מעוניין

שאצטרף אליו הערב במטוסו הפרטי לניגריה.

עמדתי כמשתומם. זה נפל עלי באחת. לא ממש הייתי מוכן עכשיו נפשית ופיזית

לצאת עכשיו לאפריקה הרחוקה, בעיצומם של עשרת ימי תשובה.

עמדתי מבולבל ותמה - הצום הכביד עליי ופתחתי את ספר ה'אלשיך' שהיה מונח על

שולחני. על דברי הכתוב הנאמר בתורה: "וכי ימוך אחיך ומטה ידו עמך והחזקת בו גר ותושב וחי עמך", כותב האלשיך כי בחרה התורה הקדושה לכתוב פסוק זה בלשון יחיד, מה שאין כן כל הפסוקים שקדמו לו, הכתובים בלשון רבים. וכל כך למה?

אומר האלשיך כי כשיש צורך לעזור לאדם, לפעמים הבריות נשמטים וכל אחד מפנה לחברו, 'ההוא קרוב יותר ובעל יכולת; לכן דיברה התורה בלשון יחיד, ללמדנו כי על כל אחד שנודע לו מהצרה מוטלת החובה לעזור ולסייע לאותו אדם.

כאשר קראתי מילים אלו חשתי כי הם נכתבו במיוחד בעבורי", ממשיך הרב גרוסמן, "ומיד ידעתי כי לא אשאיר אותו לבד ולא אפיל את התיק על אף אחד, זו חובתי הפרטית התקשרתי אליו ואמרתי לו: 'יוצאים לדרך'. לאחר שבירת הצום ומנוחה קצרה עלינו על מטוס הפרטי ונסענו לניגריה, המדינה המאוכלסת ביותר באפריקה שאוכלוסייתה מונה מעל 450 מיליון בני אדם. לאחר כשמונה שעות טיסה נחתתי עם איש העסקים במנחת של הנשיא, ליד הארמון הנשיאותי בעיר הבירה, אבוג'ה.

כשירדתי במדרגות המטוס ניצבו לפניי בהכנעה, בסדר מופתי ובשורה עורפית עשרות קצינו צבא, כשראשיהם מוטה כלפי מטה. פרשתי ידיי עליהם ובירכתים בחום. משם נסענו למלון, כשליווי משטרתי דולק אחרינו לאורך כל הדרך.

לעת ערב נשאנו למעונו של נשיא ניגריה, 'איברהים בבנגידה'. שטיח אדום נפרש לרגליו וכבוד מלכים היה מנת חלקינו. סיפרתי לנשיא כי כששלח מלך רומי ארגז של יהלומים לרבי יהודה הנשיא, שלח לו רבנו 'מזווה' קטנה. התפלא ונפגע מלך רומי: 'שלחתי לך מתנה בשווי של מיליארדים וזה מה שאני מקבל חזרה?!, נענה רבנו הקדוש ואמר: 'אתה שלחת מתנה שאני צריך להציב שומרים רבים לשומרה, ואני שלחתי לך מתנה שהיא תשמור עליך'.

ואז כשסיימתי לספר לו זאת הוצאתי מכיס מעילי העליון בית מזווה ואמרתי לו: 'זו המתנה שנשיא ישראל שלח למלך רומי, ואת זה אני נותן לך, כבוד הנשיא: הנשיא התרגש. ענינו לחו מדמדמ. הוא התכופף וזרק עצמו אל עבר רגליי שאברך אותו. חשבתי לעצמי: עריך כה גדול, שמאות מיליונים סרים למשמעתו, שוכב כאן לרגליי ומאמין בברכת האלוקים. הלוא דבר הוא. היה זה מעמד קידוש ה' עצום.

בירכתי אותו בחום בברכת שמים הנתונות לכל השומר מצוות בני נח באדיקות. ואז ידעתי, כי זה הרגע לו ייחלתי ולשמו באתי עד לכאן. בעיצומם של ימי הסליחות כשהתרומם הנשיא, לחשתי על אוזנו, כי איש עסקים זה נמצא במצב קשה ואני מבקש שיעשה ככל יכולתו לפתור את בעייתו. הנשיא הבטיח וקיים.

לאחר כמה ימים בחול המועד סוכות, צילצל אליי איש העסקים בהתרגשות ואמר לי כי הוא קיבל את הכסף וחיייו ניצלו. ללמדך, כי על כל אחד מישראל לעזור לרעהו כאילו היה זה אחיו בדם, ואין לו לזרוק זאת על אדם אחר היותר קרוב ויותר בעל יכולת, אלא עליו למסור נפש בשבילו כאילו רק אני יכול לעזור לו לבדי!

הלכות: פסח.

- כָּל־סַם מוֹכְרִים - גַּם אֶדָם שֶׁלֹא הִשְׁאִיר חֶמֶץ בְּבֵיתוֹ כָּלֵל, יִמָּכֵר אֶת הַחֶמֶץ לְגוֹי, כִּי לַפְעָמִים נִשְׁאָר בְּטָעוֹת אֵיזֶשׁ הוּא חֶמֶץ אוֹ תַעֲרֹבֶת חֶמֶץ שֶׁאֵינוֹ יוֹדֵעַ עָלָיו, וְאִם לֹא יִמָּכְרֶהוּ [הַגַּם שֶׁבִטְלוּ] יַעֲבֹר עַל דִּבְרֵי חֻכְמִים, שֶׁאֶסְרוּ לְהִשְׁאִיר חֶמֶץ בְּרִשְׁוֹתוֹ, וַיֵּאָסֵר הַחֶמֶץ בַּהֲנָאָה. (ט)
- כָּלִי חֶמֶץ - יִמָּכֵר רַק אֶת חֶמֶצוֹ בְּלֹא הַכֹּלִים. וְאִם טָעָה וּמָכַר גַּם אֶת הַכֹּלִים, צָרִיךְ לְהִטְבִּילָם בַּמָּקוֹה לְאַחֵר פֶּסַח, כְּדִין הַקּוֹנֶה כֹּלִים מִגּוֹי, אֲךָ לֹא יִבָּרֵךְ עַל הַטְבִּילָה. (פא)
- חֶמֶץ שֶׁל אֲחֵרִים - מִתֵּר לְמָכַר אֶת הַחֶמֶץ שֶׁל הוֹרִיו אוֹ שֶׁל חֲבֵרָיו, כֹּשׁ יוֹדֵעַ שֶׁאֵינָם מוֹכְרִים בְּעַצְמָם. וְהַגְבֹּל שֶׁיּוֹדִיעַם קֵדָם לָכֵן, כְּדִי שֶׁיִּמְנֹו אוֹתוֹ שֶׁלִּים לְמָכַר עִבּוּרָם, אֲךָ גַּם אִם לֹא הוֹדִיעַ לָהֶם, רִשְׁאִי לְמָכַר עִבּוּרָם, [כִּי יוֹן שֶׁאֶפְשָׁר לְזַכֹּת לְאֶדָם שֶׁלֹא מֵד עָתוֹ].

- לְתַשׁוּמַת לֵב: יֵשׁ לְהִזְהַר שֶׁלֹא לִקְנוֹת חֶמֶץ לְאַחֵר הַפֶּסַח אֶלֶּא מַחְנוּת שֶׁיֵּשׁ לָהּ תַעֲוִידַת מִכִּירַת חֶמֶץ מִהַרְבָּנוֹת הַמִּקְוִמִית, הַתִּקְפָּה לִשְׁנָה זוֹ, שֶׁאִם לֹא כֵן, עָלוּל לְהִפְשֵׁל בַּאֲכִילַת אֶסּוּר שֶׁל "חֶמֶץ" שֶׁעָבַר עָלָיו הַפֶּסַח". (ט)
- קֵדָם לִיל י"ד בְּנִיסָן: יֵשׁ לְנִקּוֹת אֶת כָּל חֲדָרֵי הַבַּיִת נְקִי יִסּוּדִי לְבֵל יִשְׁאָר שֶׁם שׁוּם חֶשֶׁשׁ חֶמֶץ. וְכֵן בְּכִיסֵי הַבְּגָדִים וּבִגְלִיקוּסִי בִית הַסֶּפֶר, בַּאֲרוֹנוֹת הַמִּטְבָּח, בַּמְּקַרֵּה, בַּרְבֵּב, וּבְכָל הַמַּקְוִמוֹת שֶׁאֶפְשָׁר שֶׁהַנְּכִיסוֹ שֶׁם חֶמֶץ בְּמִשְׁלַךְ הַשְּׁנָה. וּכְבָר אָמַר רַבְּנוּ הַאֲר"י ז"ל: "כָּל הַנִּזְהָר מִמֶּשֶׁלֹּה שֶׁל חֶמֶץ בְּפֶסַח, מִבְּטָח לוֹ שֶׁלֹא יִחָסֵא כָּל הַשְּׁנָה". (לב).
- וַיִּקְפִּיד לְנִקּוֹת הֵיטֵב אֶת כִּיסֵי הַבְּגָדִים, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ בַּגְמָרָא שֶׁבֵּת (יב ע"א) חֲזַב אֲדָם לְמִשְׁמֵשׁ בְּכִיסוֹ בַּעֲרֵב שֶׁבֵּת, כְּדִי שֶׁלֹא יִהְיֶה בּוֹ דָּבָר שֶׁאֶסּוּר לְצִאת בּוֹ בִּשְׁבֵּת. וְכֵן פֶּסַח מֵרֵן (סימן רב ט"ז). וּמֵאַחֵר וַיַּעֲמִים נוֹתָן אֶדָם בְּכִיסוֹ מֵאַכְלֵי חֶמֶץ, וְכַמְבָּאֵר בַּגְמָרָא יְבָמוֹת (סג ע"א) עַל הַתַּנָּא הַגָּדוֹל רַבִּי חִיָּא שֶׁכֶּשֶׁ הָיָה הוֹלֵךְ לִשְׁאֵק אוֹ לְאִיזוֹ שְׂמִיחָה וְרוּאָה דָּבָר מֵאַכָּל שֶׁרָאוּי לְאִשְׁתּוֹ, הָיָה שֶׁם בְּכִיסוֹ וּמִבְּיֵא לָהּ לְאָכֹל. עַל כֵּן יֵשׁ לְבָדֵק אֶת כִּיסֵי הַבְּגָדִים קֵדָם הַפֶּסַח לְבֵל יִשְׁאָרוֹ שֶׁם פְּרוּרֵי חֶמֶץ.
- אֲף עַל פִּי שֶׁהִנָּשִׁים טוֹרְחוֹת טִרְחָה מִרְבָּה, מֵאֵד בַּנִּקְיוֹן הַבַּיִת לַפֶּסַח, יֵשׁ לְדַעַת כִּי מִצְוַת הַבְּדִיקָה הִיא מַחְמֵץ וְלֹא מֵאַבָּק, כִּי פַעֲמִים הָאִשָּׁה טוֹרַחַת מֵאִי מַעֲבָר לְנִדְרָשׁ עַל פִּי הַהִלָּכָה, וּמִתּוֹךְ כֵּךְ מַגִּיעָה הִיא, חֵס וְשָׁלוֹם, לְכַעַס וְרִגְז וְאִי סְבָלנוֹת כִּלְכִּי. בַּעֲלָה וּלְדִיקָה, וְדָבָר זֶה הוּא מִכְּלִי הַנִּטָּק הַגְּדוֹלִים בְּיוֹתֵר שֶׁל הַיָּצֵר הָרַע - לְהִרֵס אֶת הַשָּׁלוֹם, הַשְׁלָלָה וְהַשְׂמִיחָה בַּבַּיִת, וְנִמְצָא שֶׁיֵּצֵא שִׁבְרָה בַּהֶפְסָדָה. לָכֵן תַּשְׁתַּדֵּל שֶׁהַכֹּל יִתְנַהֵל בְּנִחַת רוּחַ, רָגַע שֶׁלֹּה וְשְׂמִיחָה כַּרְצוֹן ה' יִתְבַּרֵךְ, וְהַכֹּל עַל מִקְוָמוֹ יִבְאוּ בְשָׁלוֹם. כבוד האשה. על הבֵּעַל לָשִׁים לֵב לְחִזָּק, לְעוֹלָוֶדֶת וּלְסַיֵּעַ אֶת אִשְׁתּוֹ שֶׁתִּחְיֶה בַּעֲבֹדַתָּה בְּנִקְיוֹן הַבַּיִת לִקְרַאת יְמֵי הַפֶּסַח הַבָּאִים עָלֵינוּ לַחֲיִים טוֹבִים וְלֵשׁ לֹוֹם. וּכְבָר כַּתֵּב הַכְּמָב, ״ם (אישות פרק טו הלכה יט): ״צאו חֻכְמִים שֶׁיִּהְיֶה אֶדָם מִכָּבֵד אֶת אִשְׁתּוֹ יוֹתֵר מְגוּפוֹ, וְאוֹהֲבָה כְּפוּפוֹ. וְאִם יֵשׁ לוֹ מִמּוֹן, מִרְבָּה בַּטּוֹבָתָה כְּפִי הַמִּנְחָן. וְלֹא יִטִּיל עָלֶיהָ אִימָה יִתְרָה. וְיִהְיֶה דַבּוּרוֹ עִמָּה בְּנִחַת, וְלֹא יִהְיֶה עֶצֶב וְלֹא רֹגֶז״. עַד כָּאן.

סמל מדינת ישראל, המכיל את המסורת וההיסטוריה של עם ישראל